

Regionkontoret, Hållbarhet
Linda Kamsvåg
Epost: linda.kamsvag@regionvastmanland.se
Telefon:

TJÄNSTESKRIVELSE MILJÖPRISET 2025

Förslag till beslut

Region Västmanlands miljöpris 2025 tilldelas två mottagare som vardera belönas med 10 000 kronor för sina värdefulla insatser inom miljöområdet:

- Milad Rizk, Reumatologkliniken
- Staffan Eriksson, Mia Hansson, Anna-Lena Lundgren och Joakim Ramos, Bröstenheten Mammografi/Kirurgi

Ärendet i korthet

Förslag på pristagare och motivering

Milad Rizk tilldelas Region Västmanlands miljöpris 2025 för sitt ledarskap och engagemang i att införa och driva initiativet Kloka kliniska val inom regionen. Arbetet med Kloka kliniska val visar hur medicinsk kvalitet, miljöhänsyn och resurseffektivitet kan förenas och utgör därmed ett föredöme för hållbar utveckling inom hälso- och sjukvården.

Staffan Eriksson, Mia Hansson, Anna-Lena Lundgren och Joakim Ramos vid Bröstenheten Mammografi/Kirurgi tilldelas Region Västmanlands miljöpris 2025 för sitt innovativa införande av metallmarkörer inom bröstcancervården så att vårdkvaliteten höjs, patientupplevelsen förbättras och miljöpåverkan minskar.

Detaljerad beskrivning av ärendet

Kloka kliniska val

Genom att uppmuntra till att identifiera och fasa ut vårdinsatser med lågt värde för patienten, vilka står för 20-30 procent av vårdens resurser, bidrar Kloka kliniska val till att minska onödig vård vilket i sin tur leder till minskad miljö- och klimatpåverkan samt ökad patientsäkerhet.

Initiativet, som bygger på den internationella kampanjen *Choosing Wisely*, har sedan införandet i regionen 2023 fått brett genomslag i regionens verksamheter. Under Milad Rizks ledning har en tvärprofessionell arbetsgrupp etablerats och flera kliniker har redan implementerat konkreta åtgärder, till exempel undvikande av onödiga röntgenundersökningar och provtagningar. Genom att minska antalet onödiga undersökningar, behandlingar och vårdbesök minskar användningen av förbrukningsmaterial, kemikalier och energi samtidigt som patientresor reduceras. Detta bidrar direkt till regionens klimatmål, målet om en giftfri miljö och målet om mer resurseffektiva verksamheter.

Metallmarkörer i bröstcancervård

Genom införandet av metallmarkörer (magnetiska clips) och förbättrad användning av MR vid bröstcancerundersökningar har bröstenheten lyckats minska antalet reoperationer vid bröstbevarande kirurgi till endast 4–5 %, jämfört med rikssnittet på 12–15 %. Detta innebär färre kirurgiska ingrepp, kortare operationstider och minskad användning av narkosgaser och läkemedel – faktorer som både minskar miljöpåverkan och stärker patientsäkerheten.

Metallmarkörerna möjliggör mer precisionssäker kirurgi, vilket leder till färre återbesök och minskat behov av kompletterande undersökningar. Detta minskar patienternas resor och därmed klimatpåverkan. Samtidigt upplever personalen förbättrad arbetsmiljö jämfört med tidigare metoder, tack vare ökad säkerhet och enklare hantering.

Bröstenheten har etablerat en kultur av kontinuerliga förbättringar, vilket skapat en stabil och engagerad personalstyrka. Resultaten har uppmärksammats, både nationellt och internationellt, med vetenskapliga publikationer och studiebesök från andra enheter. Genom att kombinera teknisk innovation, miljöhänsyn och hög vårdkvalitet är Bröstenheten ett föredöme för hållbar utveckling inom hälso- och sjukvården.

Om miljöpriset

Regionen Västmanlands miljöpris delas ut årligen sedan 2012 till verksamheter eller medarbetare som genomfört miljöförbättrande åtgärder under året. Miljöpriset regleras i en riktlinje där kriterierna för miljöpriset är följande:

- Ett nytänkande där man uppnår såväl miljö- som effektivitetsvinster i verksamheten.
- Bidrag till minskad klimatpåverkan.
- Uppmuntran och inspiration till andra till att agera med större miljöhänsyn.
- En åtgärd som kan förebygga, begränsa eller undanröja miljörisker.

Prisbeloppet är 20 000 kronor och kan fördelas på flera pristagare. Pristagarna kan välja om prissumman ska utbetalas samma år som prisutdelningen eller året därefter. Eventuell justering av beloppet beslutas av regionstyrelsen. Till årets pris har fyra nomineringar inkommit. Samtliga åtgärder som nominerats till miljöpriset bedöms medföra positiva miljöeffekter alternativt minska eller förebygga negativ miljöpåverkan.

Verksamhetsmässiga och ekonomiska konsekvenser***Verksamhetsmässiga konsekvenser***

Ärendet bedöms inte medföra några verksamhetsmässiga konsekvenser.

Juridiska konsekvenser

Ärendet bedöms inte medföra några juridiska konsekvenser.

Administrativa konsekvenser

Ärendet bedöms inte medföra några administrativa konsekvenser.

Ekonomiska konsekvenser

Ärendet bedöms inte få några ekonomiska konsekvenser.

Hållbarhet***Miljöperspektiv***

Ärendet bedöms få positiva miljökonsekvenser när de goda miljöinsatserna uppmärksammas och kan inspirera fler att följa efter.

Barnrättsperspektiv

En prövning är inte aktuellt då beslutet inte påtagligt och direkt rör barn eller barn som närstående.

Invånarperspektiv

Ärendet bedöms inte medföra några konsekvenser för invånarna.

Uppföljning

Ingen uppföljning.

Beslutet skickas till

Ansvarig tjänsteperson inom Region Västmanland: Linda Kamsvåg